

7582 Sayılı Kanun Kapsamında Varlık Barışı Uygulaması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Öneriler

Adalet ZOZİK^{1*}, Zeki DOĞAN²

¹Asst. Prof. Dr., Bayburt University, Social Sciences Vocational School, Department of Finance Banking and Insurance, Public Finance Program, Bayburt, Türkiye

² Prof. Dr., Niğde Ömer Halisdemir University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business Administration, Department of Accounting and Finance, Niğde, Türkiye

Geliş Tarihi/Received: 22.07.2026
Kabul Tarihi/Accepted: 03.09.2026

Doi: 10.31200/makuubd.2000873
Derleme Makalesi/Review Article

ÖZET

Varlık barışı, gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri ile gerçek ve tüzel kişilerin yurt dışında ve yurt içinde bulunan kayıt dışı bazı varlıklarının ekonomik sisteme kazandırmalarına imkân sağlayan bir vergi uygulamasıdır. Bu uygulama, özellikle son yıllarda belirli aralıklarla yürürlüğe konulmuş ve son olarak 21.05.2026 tarihli ve 33270 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7582 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 10. maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen Geçici 19. madde kapsamında yeniden düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme, önceki bazı varlık barışı uygulamalarından bildirime konu edilen varlıkların geçmişte mevcut olduğunun ispatının aranmaması, bildirilen varlıkların Türkiye’ye getirilmesinin zorunlu olması, bildirilen varlıkların yasal defterlere kaydedilmesi ve bu varlıkların bilanço esasına göre defter tutan mükellefler tarafından özel fon hesabına alınması gibi önceki düzenlemelerle benzerlik gösteren hükümleri bulunmaktadır. Bu çalışmada, Geçici 19. madde ve söz konusu maddenin usul ve esaslarını açıklayan Bazı Varlıkların Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Genel Tebliğ (Seri No: 1) çerçevesinde varlık barışı uygulamasının genel esasları ayrıntılı olarak incelenmiştir. Ayrıca, uygulamanın ülke ekonomisi üzerindeki muhtemel etkileri değerlendirilmiş ve uygulayıcılara yol göstermek amacıyla örnek muhasebe

kayıtlarına yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Varlık Barışı, Varlık Barışının Muhasebeleştirilmesi, 7582 Sayılı Kanun.

The Asset Amnesty Within the Scope of Law No. 7582: Proposals for Its Application and Accounting

ABSTRACT

Asset amnesty is a tax measure that enables income or corporate taxpayers, as well as natural and legal persons, to incorporate certain unrecorded assets held abroad and domestically into the formal economy. This measure has been enacted periodically in recent years and was most recently reintroduced through Provisional Article 19, added to the Corporate Tax Law No. 5520 by Article 10 of Law No. 7582 on Amendments to Certain Laws, published in the Official Gazette No. 33270 dated 21 May 2026. The current regulation shares several common features with previous asset amnesty schemes, including the absence of a requirement to prove the prior existence of the declared assets, the obligation to transfer the declared assets to Türkiye, the recording of such assets in the statutory accounting records, and the recognition of these assets in a special fund account by taxpayers maintaining their books on a balance-sheet basis. This study examines the general principles of the asset amnesty scheme within the framework of Provisional Article 19 and the General Communiqué on the Inclusion of Certain Assets into the Economy (Serial No. 1), which sets out the procedures and principles governing its implementation. Furthermore, the potential effects of the scheme on the national economy are evaluated, and illustrative accounting entries are presented to provide practical guidance for practitioners.

Keywords: Asset Amnesty, Accounting Treatment of Asset Amnesty, Law No. 7582.

1. GİRİŞ

Varlık barışı uygulamaları, kısmi bir vergi affı niteliği taşıyan düzenlemelerdir. Nitekim genel olarak bu uygulamalar ile kayıt dışı bulunan bazı varlıkların kanuni defterlere kayıtlarının gerçekleştirilerek ekonomik sisteme kazandırılması amaçlanmaktadır. Ayrıca, kayıt dışı

ekonominin azaltılması ve sistem dışında kalan mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunun artırılması amacıyla bu tür düzenlemelere ihtiyaç duyulabilmektedir (Saraçoğlu & Ömercioğlu, 2024, s.34).

Vergi affı uygulamaları içinde, “varlık barışı” veya “vergi barışı” olarak anılan düzenlemeler ilk olarak 2003 yılında “5811 - Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun” ile uygulamaya konulmuştur. Son olarak da “7582 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un” 10. maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen Geçici 19. maddesi ile yeni bir varlık barışı düzenlemesi getirilmiştir. Söz konusu düzenleme, önceki varlık barışı uygulamalarından vergisiz dönem ve matrah artırımı gibi bazı olanaklara yer vermemesi, sağladığı hukuki korumanın kapsamı ve vergilendirme esasları bakımından önemli farklılıklar içermesi yönleriyle ayrılmaktadır (Kocaer, 2026, s.117).

Bununla birlikte Geçici 19. madde ile getirilen düzenleme önceki varlık barışı uygulamalarıyla benzerlikler de göstermektedir. 2008 ve 2013 yıllarında yapılan düzenlemeler hariç olmak üzere 2016, 2018, 2019, 2020 ve 2022 yıllarında gerçekleştirilen varlık barışı düzenlemelerinde olduğu gibi, bildirim konu edilen varlıkların geçmişte mevcut olduğunun ispatı aranmayacağı öngörülmüştür. Ayrıca, 2016, 2018, 2019, 2020 ve 2022 yıllarında yapılan düzenlemelere benzer şekilde, yurt dışındaki varlıkların sermaye avanslarının karşılanmasında veya yurt dışı kredilerin kapatılmasında kullanılması halinde Türkiye’ye getirilme şartının aranmayacağına ilişkin bir istisnaya yer verilmemiştir. Bunun yanında, 2013 ve 2022 yıllarında gerçekleştirilen düzenlemelerde olduğu gibi gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince bildirim konu edilen varlıkların kanuni defterlere kaydedilmesi zorunlu tutulmuştur. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler ise bu varlıkları öz kaynaklar altında özel fon hesabında izlemeleri ve bu hesaptaki tutarı bildirim tarihinden itibaren iki yıl süreyle işletmede tutmaları öngörülmüştür.

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince bildirilen varlıkların nasıl muhasebeleştirileceği Geçici 19. madde kapsamında belirlenmiştir. Ancak söz konusu Kanun’un uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleyen “Bazı Varlıkların Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Genel Tebliğ (Seri No: 1)’de”, işletme kayıtlarına alınacak varlıkların hangi hesap/hesaplarda izleneceği ve muhasebe kayıtlarının nasıl yapılacağı konusunda ayrıntılı açıklamalara yer verilmemiştir. Benzer şekilde, serbest meslek kazanç

defteri ve işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin bildirdikleri varlıkları defterlerinde ayrıca gösterecekleri belirtilmiş, ancak muhasebe işlemlerinin nasıl yapılacağına ilişkin açıklama ve örnek muhasebe kayıtlarına yer verilmemiştir.

Bu çalışmada varlık barışı uygulamalarının tarihsel gelişim süreci incelenmiş ve ilgili Tebliğ kapsamında varlık barışına konu edilebilecek varlıklar, vergilendirme esasları, bildirilen varlıkların yasal defterlere kaydedilmesi ve vergi incelemesi korumasının şartları değerlendirilmiştir. Ayrıca, varlık barışı uygulamalarının ülke ekonomisine muhtemel etkileri ve uygulayıcılara yol göstermek amacıyla örnek muhasebe kayıtlarına yer verilmiştir.

2. VARLIK BARIŞI UYGULAMALARI

2.1. Varlık Barışı Uygulamalarına Genel Bir Bakış

Türkiye de varlık barışı uygulamalarına, yurt dışındaki kayıt dışı kalmış varlıkların yurda getirilerek ekonomiye kazandırılması ve yurt içindeki yasal defterlere yansıtılmamış varlıkların kayıt altına alınmasının sağlanması amacıyla oldukça sık başvurulmaktadır. Söz konusu düzenlemeler ile vergiye gönüllü uyumun artırılması, kayıt dışı kalmış varlıkların kayıt altına alınarak işletmelerin öz kaynak yapılarının güçlendirilmesi, âtıl durumdaki bu varlıkların ekonomik sisteme dâhil edilmesi ve cari açığın azaltılmasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bildirim veya beyanda bulunanlara ise bildirim veya beyana konu ettikleri varlıkları için indirimli vergi oranı uygulanması veya hiç vergi alınmaması ile bu varlıklar nedeniyle vergi incelemesi ve tarhiyatına karşı koruma gibi önemli faydalar sağlanmaktadır (Hançer, 2022; Kocaer, 2026, s.116). En son 04.06.2026 tarih ve 33270 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7582 sayılı Kanun ile getirilen düzenleme de dâhil olmak üzere, bugüne kadar sekiz ayrı varlık barışı düzenlemesi uygulamaya konulmuştur. Söz konusu düzenlemelerin karşılaştırmalı olarak gösterildiği tablo, Ek 1’de sunulmuştur.

Ek 1’de yer alan Tablo 1 incelendiğinde, varlık barışı düzenlemelerinin tamamının vergi incelemesine karşı koruma sağladığı görülmektedir. Ancak, düzenlemelerin sağladığı hukuki korumanın kapsamı bakımından önemli farklılıklar bulunmaktadır. 5811 ve 6486 sayılı Kanunlarda, bildirilen veya beyan edilen varlıklar ile vergi incelemeleri sonucunda tespit edilen matrah farkları arasında neden-sonuç ilişkisi aranmadığı için geniş kapsamlı bir koruma modeli benimsenmiştir. Buna karşılık, 7417 ve 7582 sayılı Kanunlarla birlikte, inceleme elemanının

tespiti ve bildirilen varlık ile tespit edilen matrah farkı arasında neden-sonuç ilişkisinin bulunması şartına bağlı dar kapsamlı mahsup modeline geçilmiştir (Keser, 2026, s.56).

Vergilendirme bakımından ise düzenlemeler arasında farklılıklar bulunmaktadır. Buna göre, 6736 ve 7256 sayılı Kanunlarda bildirilen veya beyan edilen varlıklar üzerinden herhangi bir vergi alınmazken, en son yürürlüğe giren 7582 sayılı Kanun kapsamında bildirilen varlıklar üzerinden %5 oranında vergi alınması öngörülmüştür. Bununla birlikte, bildirilen varlıkların Kanunda belirlenen yatırım araçlarında belirli sürelerle tutulmasının beyan ve taahhüt edilmesi ve bildirim zamanına bağlı olarak daha düşük vergi oranlarının uygulanması veya hiç vergi alınmaması mümkün kılınmıştır.

Kapsam bakımından değerlendirildiğinde, 6486 sayılı Kanun ile getirilen varlık barışı uygulamasının yalnızca yurt dışında bulunan para, döviz, altın, menkul kıymetler, diğer sermaye piyasası araçları ve taşınmazları kapsadığı görülmektedir. Buna karşılık diğer düzenlemeler hem yurt içinde hem de yurt dışında bulunan aynı nitelikteki varlıkları kapsamaktadır (Taşınmazlar, bazı düzenlemelerde kapsama dâhil edilirken bazılarında dahil edilmemiştir).

Ayrıca, 5811 ve 6486 sayılı Kanunlarda bildirim veya beyana konu edilen varlıkların geçmişte mevcut olduğunun ispatı aranırken, daha sonra getirilen düzenlemelerde böyle bir şart aranmamıştır. Varlıkların Türkiye'ye getirilmesine ilişkin şartlar bakımından da farklı uygulamalar benimsenmiştir. 6736 sayılı Kanunda varlıkların son bildirim/beyan tarihine kadar Türkiye'ye getirilmesi yeterli görülmüşken, diğer düzenlemelerde bu yükümlülüğün bildirim veya beyan tarihinden itibaren belirli bir süre içinde yerine getirilmesi öngörülmüştür. Ayrıca, 6736, 7143, 7186, 7256 ve 7417 sayılı Kanunlarda, yurt dışında bulunan varlıkların yurt dışından sağlanan kredilerin kapatılmasında veya sermaye avanslarının karşılanmasında kullanılması halinde Türkiye'ye getirilme şartı aranmazken, diğer düzenlemelerde böyle bir istisnaya yer verilmemiştir. Son olarak, bildirilen veya beyan edilen varlıkların kanuni defterlere kaydedilmesi konusunda da düzenlemeler arasında farklılık bulunmaktadır. Bazı düzenlemelerde deftere kayıt zorunlu tutulurken, bazı düzenlemelerde ise kayıt işletmelerin tercihine bırakılmıştır.

2.2. Kurumlar Vergisi Kanunu’nun Geçici 19. Maddesi ile Getirilen Varlık Barışı Uygulaması

Çalışmanın bu bölümünde, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun geçici 19. maddesi ile getirilen varlık barışı uygulamasının kapsamı ve uygulama esasları ele alınmaktadır. Bu doğrultuda, bildirim konu edilebilecek varlıklar ve bunlara ilişkin vergi uygulaması, bildirilen varlıkların kanuni defterlere kaydedilmesi ile vergi incelemesi ve tarhiyatı koruması hükümlerine yer verilmektedir.

21.05.2026 tarihli ve 33270 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “7582 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un” 10. maddesi ile 5520 sayılı KVK’ya geçici 19. madde eklenmiştir. Söz konusu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslara ilişkin açıklamalar ise “Bazı Varlıkların Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Genel Tebliğ (Seri No: 1)” ile yapılmıştır. Buna göre;

Gerçek veya tüzel kişilerce, “yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının, madde hükümleri çerçevesinde, 31/7/2027 tarihine (bu tarih dâhil) kadar Türkiye’deki banka veya aracı kurumlara” bildirilecektir (Tebliğ, m. 3/1). Söz konusu varlıklar,” 4/6/2026 tarihinden 31/7/2027 tarihine kadar (bu tarih dâhil), EK-1’de yer alan form ile bankalara veya (menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarına münhasır olmak üzere) aracı kurumlara bildirilebilecektir.” (Tebliğ, m. 3/3).

“Madde kapsamında bildirim konu edilen varlıkların bildirimin yapıldığı tarihten itibaren iki ay içinde Türkiye’deki banka veya aracı kurumlarda mevcut ya da yeni açılan bir hesaba transfer edilmesi gerekir” (Tebliğ, m. 5/1). Bu doğrultuda 31.07.2027 tarihinde bildirilecek yurt dışındaki varlıkların 30.09.2027 tarihine kadar Türkiye’ye getirilmesi durumunda varlık barışı hükümlerinden yararlanılabilecektir. Ayrıca, yurt dışında bulunmakla birlikte madde kapsamında bildirim konusu yapılamayan taşınmazlar gibi varlıkların son bildirim tarihine kadar kapsamdaki varlıklara dönüştürülmesi suretiyle geçici 19. madde hükümleri çerçevesinde Türkiye’ye getirilmesi mümkündür (Tebliğ m. 5/4)

“Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye’de bulunan, ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları 31/7/2027 tarihine (bu tarih dâhil) kadar EK-1’de yer alan form ile bankalara

veya (menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarına münhasır olmak üzere) aracı kurumlara bildirilebilecektir. Bildirimde bulunan gerçek ve tüzel kişilerce, söz konusu varlıklara ilişkin olarak vergi dairelerine herhangi bir beyanda bulunulmayacaktır.” (Tebliğ, m. 6/1).

Ayrıca, gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayan kişilerin de yurt içinde bulunan aynı nitelikteki varlıkları için bildirimde bulunmak suretiyle madde hükmünden yararlanabileceklerdir. “Bu kişilerin söz konusu varlıklarını bildirim tarihi itibarıyla banka veya aracı kurumlarda açılan hesaplara yatırmaları ve bu durumu tevsik edici belgelerle kanıtlamaları zorunludur” (Tebliğ, m. 6/2).

Diğer taraftan, gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayan şahıs şirketleri ile adi ortaklıkların da KVK’nın geçici 19. maddesi hükümlerinden yararlanabilmesi mümkündür. Bu kapsamda, şahıs şirketleri ile adi ortaklıkların bildirimde bulunmaları ve gerekli şartları yerine getirmeleri halinde, bildirilen varlıklar nedeniyle bu şirketler katma değer vergisi yönünden, ortaklar ise gelir veya kurumlar vergisi yönünden vergi incelemesi ve tarhiyata tabi tutulmayacaktır (Tebliğ, m. 6/3).

2.2.1. Bildirime konu edilebilecek varlıklar

Yurt dışında bulunan varlıklar, varlık barışı düzenlemesinin temel odağını oluşturmaktadır (Öznur & Partners, 2026). 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen Geçici 19. maddenin birinci fıkrası kapsamında; para, döviz, altın, hisse senedi, tahvil ve diğer menkul kıymetler bildirime konu edilebilmektedir. Buna göre (Tebliğ, Ek-1);

- **Para:** Türk lirası (para) cinsinden tutulan nakit varlıklar,
- **Döviz:** Yabancı ülke para birimi cinsinden tutulan nakit varlıklar,
- **Altın:** Külçe ve işlenmiş altın,
- **Menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçları:** “Devlet tahvili, özel sektör tahvili, Eurobond, özel sektör bonosu, hazine bonosu, banka bonosu, gayrimenkul sertifikası, depo sertifikası, kira sertifikası, ipoteğe dayalı menkul kıymet, varlığa dayalı menkul kıymet, ipotek teminatl menkul kıymet, varlık teminatl menkul kıymet, hisse senetleri, sertifika, varant, menkul kıymet yatırım fonu, borsa yatırım fonu, emeklilik yatırım fonu, girişim sermayesi yatırım fonu, gayrimenkul yatırım fonu, vadeli işlem

sözleşmeleri, opsiyon sözleşmeleri, swap ve diğer menkul kıymetler”, bildirim kapsamındadır.

Geçici 19. maddenin üçüncü fıkrasında ise Türkiye’de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan varlıklara ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir. Bu kapsamda, yurt içinde bulunan ve kanuni defter kayıtlarına yansıtılmamış olan para, döviz, altın, menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçları, bildirim konusu edilebilmektedir. Dolayısıyla, Geçici 19. madde ile hem yurt dışında hem de yurt içinde kayıt dışı kalmış aynı nitelikteki varlıkların bildirilmesine imkân tanınmıştır (Öznur & Partners, 2026).

2.2.2. Vergi Uygulaması

Banka ve aracı kurumlar, yurt içinden ve yurt dışından bildirim konusu yapılan “varlıkların değeri üzerinden %5 oranında peşin olarak tahsil edecekleri vergiyi, bildirim izleyen ayın on beşinci günü akşamına kadar vergi sorumlusu sıfatıyla EK-3’te yer alan beyanname ile bağlı bulundukları vergi dairesine 340 ve 346 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda beyan edecektir. Beyan edilen varlıkların değerleri üzerinden, vergi dairelerince tarh edilen vergiler, beyan süresi içerisinde banka ve aracı kurumlar tarafından vergi sorumlusu sıfatıyla ödenecektir.”

Bununla birlikte, “banka veya aracı kurumlara bildirilen varlıkların; vadeli hesaplarda, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetleri ile kira sertifikalarında veya girişim sermayesi yatırım fonlarında aşağıda belirtilen sürelerle tutulacağının taahhüt edilmesi” halinde indirimli vergi oranları uygulanmaktadır. Buna göre, bildirilen varlıkların en az beş yıl süreyle söz konusu yatırım araçlarında tutulacağının beyan ve taahhüt edilmesi durumunda, vergi oranı %0, en az dört yıl için %1, en az üç yıl için %2, en az iki yıl için %3 ve en az bir yıl için %4 olarak belirlenmiştir (Tebliğ, m. 4/5).

Bu indirimli vergi oranlarından faydalanılabilmesi için ise “bildirim konusu edilen varlıkların belirtilen kıymetlerde ve sürelerde değerlendirileceğine ilişkin olarak EK-2’de yer alan taahhütnamenin, bildirim sırasında banka veya aracı kurumlara verilmesi zorunludur.” (Tebliğ, m. 4/6).

Ayrıca, düzenlemede erken bildirimleri teşvik etmek amacıyla zamana bağlı olarak farklı vergi oranlarının uygulanması öngörülmüştür. Buna göre, 1 Ocak 2027 tarihinden itibaren 31 Temmuz 2027 tarihine kadar (bu tarih dâhil) yapılacak bildirimlerde belirtilen vergi oranları yarım puan artırımlı olarak uygulanacaktır. Kanunda öngörülen sürenin Cumhurbaşkanı tarafından uzatılması hâlinde ise uzatma tarihinden sonra yapılacak bildirimlerde vergi oranları ilave yarım puan daha artırılarak toplamda 1 puan artırımlı şekilde uygulanacaktır (Tebliğ, m. 4/9-10).

Geçici 19. madde kapsamında bildirilen varlıklar nedeniyle ödenen vergiler, “*gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınamaz ve herhangi bir vergi borcundan mahsup edilemez.*”. Ayrıca bildirim konu edilen varlıkların elden çıkarılması sonucu ortaya çıkan zararlar da gelir veya kurumlar vergisi uygulamasında gider veya indirim unsuru olarak kabul edilmemektedir (KVK geç. m. 19/7). Bunun yanı sıra, kanunda öngörülen şartlara uygun olarak bildirilen varlıklara isabet eden tutarlar hakkında hiçbir surette vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacağı hüküm altına alınmıştır (KVK geç. m. 19/8).

2.2.3. Bildirilen Varlıkların Kanuni Defterlere Kaydedilmesi

Bildirim konu edilen varlıkların, “*213 sayılı Kanun uyarınca defter tutan mükelleflerce kanuni defterlere kaydedilmesi zorunludur.*” (Tebliğ, m. 10/1). “*Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, Madde hükmü uyarınca bildirim konu ettikleri ve yasal defterlerine kaydettikleri kıymetleri için pasifte özel fon hesabı açacaklardır. Söz konusu hesap sermayenin cüz’ü addolunacak, bildirim tarihinden itibaren iki yıl geçmedikçe işletmeden çekilemeyecek ve sermayeye ilave dışında başka bir amaçla kullanılamayacaktır. Diğer taraftan işletmenin tasfiye edilmesi halinde bu tutarlar vergilendirilmeyecektir. Fon hesabında tutulan bu tutarların, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun 81 inci maddesi ile 5520 sayılı Kanunun 19 uncu ve 20 nci maddesi uyarınca gerçekleşecek devir ve bölünme hallerinde de vergilendirilmesi söz konusu olmayacaktır.*” (Tebliğ, m. 10/3).

“*Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, bildirimde bulundukları söz konusu varlıkları defterlerinde ayrıca göstereceklerdir*” (Tebliğ, m. 10/4).

2.2.4. Vergi İncelemesi ve Tarhiyatı Koruması

Vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı korumasından yararlanılabilmesi için aşağıdaki şartların sağlanması gerekmektedir (KVK geç. m. 19; Tebliğ, m. 12/1).

- Gerçek veya tüzel kişilerce sahip olunan yurt dışındaki varlıkların, *“bildirimin yapıldığı tarihten itibaren iki ay içinde Türkiye’ye getirilerek banka veya aracı kurumlara yatırılması ya da Türkiye’deki banka veya aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi”*,
- *“Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye’de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları, 31/7/2027 tarihine kadar banka veya aracı kurumlara bildirilir. Bildirilen varlıkların bildirim tarihi itibarıyla banka veya aracı kurumlara yatırılmak suretiyle tevsik edilmesi”*,
- *“Bildirime konu edilen varlıkların 213 sayılı Kanun uyarınca defter tutan mükelleflerce kanuni defterlere kaydedilmesi, yasal defterlerine kaydettikleri bu kıymetler için pasifte özel fon hesabı açılması (veya kanuni defterlerin ilgili sayfalarında gösterilmesi), bu fon hesabının ve varlıkların iki yıl geçmedikçe işletmeden çekilmemesi ve fon hesabının sermayeye ilave dışında başka bir amaçla kullanılmaması”*,
- *“Gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar, bildirimde bulundukları varlıklarını ikinci fıkrada yer alan sürede Türkiye’ye getirmeleri, yurt içindeki varlıklarını bildirim tarihi itibarıyla banka veya aracı kurumlara yatırmak suretiyle tevsik etmeleri”*,
- *“Bildirilen varlıklara ilişkin tarh edilen verginin süresinde ödenmesi ve taahhüt edilen tutarlara ilişkin taahhüt şartlarına uyulması”* halinde, bildirilen varlıklara ilişkin tutarlar nedeniyle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacaktır.

Diğer taraftan, bildirim dışında kalan nedenlerle başlatılan vergi incelemeleri veya takdir komisyonuna sevk işlemleri sonucunda matrah farkı tespit edilmesi halinde de Kanun belirli şartlar dahilinde mükelleflere koruma ve mahsup imkânı sağlamaktadır. Buna göre, tespit edilen matrah farkının bildirime konu edilen varlıklardan kaynaklandığının belirlenmesi, diğer bir ifadeyle matrah farkı ile bildirilen varlık/varlıklar arasında illiyet bağının varlığı aranmaktadır (Gündüz, 2026). Ayrıca bildirilen varlık tutarının, bulunan matrah farkına eşit veya bu tutardan fazla olması hâlinde gelir veya kurumlar vergisi ile katma değer vergisi yönünden herhangi bir vergi tarhiyatı yapılmayacaktır. Ancak, bulunan matrah farkının

bildirilen varlık tutarını aşması durumunda, bildirilen tutar matrah farkından mahsup edilecek ve kalan kısım üzerinden gelir veya kurumlar vergisi ile katma değer vergisi bakımından tarhiyat yapılacaktır.

Ayrıca, Kanunun sağladığı koruma ve mahsup imkânından yararlanılabilmesi için bildirimin zamanı belirleyici niteliktedir. Buna göre, vergi incelemesine başlandıktan veya mükellef takdir komisyonuna sevk edildikten sonra yapılan bildirimler, Kanunun sağladığı koruma ve mahsup imkânlarından yararlanılmasına olanak sağlamamaktadır. Buna karşılık, vergi incelemesine başlanılmadan veya mükellef takdir komisyonuna sevk edilmeden önce yapılan bildirimler bakımından Kanun hükümlerinden yararlanılması mümkündür (Taşyürek, 2026).

3. VARLIK BARIŞI UYGULAMALARININ TÜRKİYE EKONOMİSİNE ETKİSİ

Maliye politikasının önemli araçlarından biri haline gelen varlık barışı uygulamalarının ülke ekonomisi üzerindeki olumlu etkileri aşağıda sıralanmıştır (Orkunoğlu Şahin, 2017, s.34; Sağlam, 2026; Yaprak, 2026):

- Kayıt dışı ekonomiyi azaltmasına ve ekonomide para dolaşımının artmasına katkı sağlaması,
- Özellikle yurt dışındaki varlıkların milli ekonomiye kazandırılmasıyla ülkeye döviz ve sermaye girişinin artması,
- Kayıt dışı bulunan varlıkların ekonomik sisteme dahil edilmesiyle ekonomik faaliyetlerin canlanmasına katkı sağlaması,
- Vergi yargı organları ve vergi idaresinin iş yüklerini azaltması,
- Kısa vadede devletin vergi gelirlerinin artması,
- Mükellefler bakımından bildirilen varlıklara ilişkin vergi koruması sağlaması,
- Defterlere kaydedilen varlıkların özel fon hesabına alınması halinde işletmelerin özkaynak yapısının güçlenmesi, buna bağlı olarak mali yapı oranlarının iyileşmesi ve işletmenin kredi itibarının artması,
- Kayıt dışı kalmış varlıkların defter kayıtlarına alınması suretiyle gelecek açısından vergi tabanının genişlemesi,

- İşletme defter kayıtlarının daha doğru bir şekilde sunulmasına katkı sağlayarak ilgili taraflar bakımından mali raporların şeffaflığının artırılması, gibi önemli katkılar sağlanabilecektir.

Varlık barışı uygulamalarının ülke ekonomisi üzerindeki olumlu etkilerinin yanı sıra bazı olumsuz etkileri de bulunmaktadır. Bunlar aşağıdaki şekilde sıralanabilir (Kurtuluş, 2026; Orkunoğlu Şahin, 2017, s.34; Şeren & Dedebek, 2013):

- Uzun vadede mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunu azaltma ve vergi idaresinin gelir kayıplarını artırma eğilimi gösterebilmesi,
- İstisnai bir uygulama olmaktan çıkıp belirli sürelerle tekrar edildiklerinde, vergilemede adalet ve eşitlik ilkesine zarar vermesi ve mükellef davranışlarını etkileyerek gelecek dönem ya da dönemlerde vergi gelirlerini azaltmasına yol açabilmesi,
- Sürekli hale gelen uygulamalarla mükelleflerin vergi sistemine olan güvenlerini azaltma riski,
- Vergiye uyumlu mükellefler aleyhine rekabet dezavantajı oluşturabilmesi.

Bununla birlikte, bu olumlu ve olumsuz etkilerin ortaya çıkmasında, bu düzenlemelerin çıkarılış zamanlaması, kapsamı, uygulama süreleri, tekrarlanma sıklığı, mükelleflerin bu düzenlemelere ilişkin beklentileri, beyan veya bildirim sürelerinin uzatılıp uzatılmayacağı gibi unsurlar da etkili olmaktadır (Orkunoğlu Şahin, 2017, s.34).

4. VARLIK BARIŞI KAPSAMINDA BİLDİRİLEN VARLIKLARIN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Çalışmanın bu bölümünde KVK'nın Geçici 19. maddesi kapsamında bildirilen varlıkların muhasebeleştirilmesine ilişkin örneklere yer verilmiştir.

Örnek 1: A işletmesi 7 Temmuz 2026 tarihinde İsviçre'de bulunan 400.000 \$ varlığı için bankaya bildirimde bulunmuştur. Ayrıca İşletme aynı tarihte bildirim konu edilen tutarın tamamını en az üç yıl süreyle devlet tahvilinde (Devlet iç borçlanma senetleri) tutacağına ilişkin beyan ve taahhüdünü bankaya sunmuştur.

07 Temmuz 2026 tarihinde T.C. Merkez Bankası \$ alış kuru:46.73 ₺

Bildirilen varlığın Türk lirası Karşılığı= 46,73 ₺ x 400.000 \$ =18.692.000 ₺

Ödenen vergi tutarı= 18.692.000 x %2 =373.840 ₺ olacaktır. Bu kapsamda işletmenin bildirim tarihi itibarıyla yapacağı muhasebe kaydı aşağıdaki gibidir.

07.07.2026

950 Borçlu Nazım Hesabı 18.692.000

950.10. Varlık Barışından Borçlar

960 Alacaklı Nazım Hesabı 18.692.000

960.10 Varlık Barışından Alacaklar

---KVK'nın Geçici 19. maddesi kapsamında bildirilen varlıklar nedeniyle

07.07.2026

689 Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar¹ 373.840

689.10 Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

Veya

659 Diğer Olağan Gider ve Zararlar² 373.840

659.10 Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler

102 Bankalar 373.840

---Bildirilen varlıklar dolayısıyla ödenen verginin kaydı

Yurt dışında bulunan varlık, 20.07.2026 tarihinde ilgili banka hesabına transfer edilmiştir. Ayrıca bildirilen varlık, 25.07.2026 tarihinde devlet tahviline yatırılmıştır ("Yurt dışındaki varlıkların transfer edildiği tarihten itibaren on gün içerisinde, bildirilen tutarları taahhüt konusu varlıklara dönüştürmeleri gerekmektedir" (Tebliğ m. 9/7).).

20.07.2026

¹ Ödenen vergi, "689 Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar" hesabında izlenir. Ancak, TDHP'de "65 Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar" hesap grubu: "işletmenin esas faaliyetleri dışında kalan olağan faaliyetlerle ilgili gider ve zararları içerir." Bu grup içinde yer alan "659 Diğer Olağan Gider ve Zararlar Hesabı" ise "yukarıdaki hesaplar kapsamına girmeyen diğer olağan faaliyetlerle ilgili gider ve zararların izlendiği hesaptır." şeklinde tanımlanmıştır. "68 Olağandışı Gider ve Zararlar" hesap grubu: "işletmenin olağan faaliyetlerinden bağımsız olan ve bu nedenle sık sık ve düzenli olarak ortaya çıkması beklenmeyen işlem ve olaylardan kaynaklanan gider ve zararların yer aldığı hesap grubudur." "689 Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar" hesabı ise "68 No.lu grupta tanımlanan hesaplar kapsamı dışında kalan diğer olağandışı gider ve zararlardan oluşur." şeklinde açıklanmıştır. Söz konusu açıklamalar incelendiğinde KVK'nın geçici 19. madde hükümleri kapsamında bildirilen varlıkların tutarı üzerinden ödenen vergilerin 659 no.lu hesapta izlenmesi de mümkündür. Varlık barışı düzenlemeleri, belirli aralıklarla uygulanan ekonomi politikası araçları niteliği haline geldiğinden işletmelerin olağan faaliyetlerinden bağımsız ve düzenli olarak ortaya çıkmayan bir işlem olarak değerlendirilmesi yerine, diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar kapsamında 659 no.lu hesapta muhasebeleştirilmesi de TDHP uygulamasına uyumlu bir yaklaşım olarak kabul edilebilir.

² Tarafımızca önerilmektedir.

960 Alacaklı Nazım Hesabı 18.692.000

960.10 Varlık Barışından Alacaklar

950 Borçlu Nazım Hesabı 18.692.000

950.10. Varlık Barışından Borçlar

---Yurt dışında bulunan varlığın Türkiye'ye getirilmesi nedeniyle

20 Temmuz 2026 tarihinde T.C. Merkez Bankası \$ alış kuru: 47,09 ₺

Bildirilen varlığın Türk lirası Karşılığı= 47,09 ₺ x 400.000 \$ = 18.836.000 ₺

20.07.2026

102 Bankalar 18.836.000

529 Varlık Barışı Fonları³

529.10 Varlık Barışı Fonları/7582 sayılı Kanun

Veya

539 Varlık Barışı Fonları⁴ 18.836.000

539.10 Varlık Barışı Fonları/7582 sayılı Kanun

---Varlık barışı kapsamında bildirilen varlığın bankaya transferi nedeniyle

25.07.2026

240 Bağlı Menkul Kıymetler 18.836.000

240.10 Devlet Tahvili (Varlık Barışı)

³ Konu ile ilgili yapılan çalışmalarda “549 Özel Fonlar” hesabının kullanıldığı görülmüştür. Ancak, Tekdüzen Hesap Planı (TDHP)’nda 54 Kar Yedekleri hesap grubu: “Kanun, ana sözleşme hükümleri ya da ortaklıkların yetkili organları tarafından alınan kararlar uyarınca, dağıtılmamış ya da işletmede alıkonulmuş karlar bu hesap grubunda gösterilir.” şeklinde açıklanmıştır. Bu hesap grubunda yer alan hesapların ortak özelliği, işletmenin önceki faaliyet dönemlerinde elde ettiği karlardan ayrılmış olmalarıdır. Bu açıklamalar dikkate alındığında KVK’nın geçici 19. maddesi kapsamında bildirilen varlıklar nedeniyle ayrılacak olan fonun bu hesapta izlenmesinin uygun olmadığı düşünülmektedir. Ayrıca, “50 Ödenmiş sermaye”, “52 Sermaye Yedekleri”, “57 Geçmiş Yıllar Karları”, “58 Geçmiş Yıllar Zararları”, “59 Dönem Net Karı (Zararı)” hesap gruplarının açıklamaları değerlendirildiğinde de bu söz konusu fonun bu hesap gruplarında izlenmesi de mümkün görünmemektedir. Bu kapsamda, varlık barışını da kapsayan bazı düzenlemelerin uygulama esaslarını belirleyen Tebliğlerde, işletme kayıtlarının düzeltilmesine yönelik verilen örnek muhasebe kayıtlarında “52 Sermaye Yedekleri” hesap grubunun kullanıldığı görülmektedir. Bu uygulamaya benzer şekilde, 52 no.lu hesap grubunda yer alan boş bir hesabın, örneğin 529 Varlık Barışı Fonları hesabının açılarak kullanılması alternatif bir çözüm olarak değerlendirilebilir. İkinci bir çözüm önerisi olarak ise “5 Özkaynaklar” hesap sınıfı altında boş olan hesap gruplarından 53 no.lu hesap grubunda “539 Varlık Barışı Fonları” hesabının açılarak bu fonun söz konusu hesapta izlenmesinin daha uygun olacağı değerlendirilmektedir. Diğer taraftan, Finansal Raporlama Standartlarına Uygun Hesap Planı (FRSUHP)’nda “5 Özkaynaklar” hesap sınıfı içinde boş olan tek hesap grubu 53 no.lu gruptur. Bu kapsamda, hem TDHP hem de FRSUHP uygulamalarında paralelliğin sağlanması amacıyla, bu hesap grubunda yer alan bir hesabın kullanılması tarafımızca önerilmektedir.

⁴ Tarafımızca önerilmektedir.

102 Bankalar	18.836.000
--------------	------------

---Varlık barışı kapsamında bildirilen varlığın devlet tahviline yatırılması nedeniyle

İşletme özel fon hesabında takip ettiği yurtdışı varlığını, 08.07.2027 tarihinde sermayeye ilavesine karar vermiştir (Özel Fon hesabındaki tutar, iki yıl içinde işletmeden çekilemeyecek, ancak sermayeye eklenebilecektir). Bu durumda yapılması gereken muhasebe kaydına aşağıda yer verilmiştir.

08.07.2027

501 Ödenmemiş Sermaye Hesabı	18.836.000
500 Sermaye Hesabı	18.836.000

---Özel fon hesabındaki tutarın sermayeye ilavesi yönündeki karar nedeniyle

529 Varlık Barışı Fonları ⁵	18.836.000
529.10 Varlık Barışı Fonları/7582 sayılı Kanun	

Veya

539 Varlık Barışı Fonları ⁶	18.836.000
539.10 Varlık Barışı Fonları/7582 sayılı Kanun	
501 Ödenmemiş Sermaye Hesabı	18.836.000

---Varlık barışı kapsamında ayrılan fonun sermaye artışında kullanılması nedeniyle

0.07.2026

Örnek 2: AA A.Ş., KVK'nın Geçici 19. maddesi hükümlerinden yaralanabilmek için 09.07.2026 tarihinde yurt içinde bulunan ancak defter kayıtlarında yer almayan 15.000.000 TL değerindeki taşınmazını satarak elde ettiği bedeli aynı tarihte bankaya bildirmiş ve işletme hesabına yatırmıştır. Diğer taraftan, İşletme söz konusu varlığını, Madde hükmü kapsamında belirtilen yatırım araçlarında değerlendireceğine ilişkin herhangi bir taahhütte bulunmamıştır. Bu durumda yapılması gereken muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

09.07.2026

⁵ Tarafımızca önerilmektedir.

⁶ Tarafımızca önerilmektedir.

102 Bankalar	15.000.000
529 Varlık Barışı Fonları ⁷	15.000.000
<i>529.10 Varlık Barışı Fonları/7582 sayılı Kanun</i>	
Veya	
539 Varlık Barışı Fonları ⁸	15.000.000
<i>539.10 Varlık Barışı Fonları/7582 sayılı Kanun</i>	

---Yurt içinde kayıt dışı kalmış varlığın banka hesabına yatırılması nedeniyle

09.07.2026

689 Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar	750.000
<i>689.10 Varlık Barışı Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler</i>	
659 Diğer Olağan Gider ve Zararlar	750.000
<i>659.10 7582 Varlık Barışı Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler</i>	
102 Bankalar	750.000

---Bildirime konu edilen varlıklar dolayısıyla ödenen verginin kaydı

(15.000.000 x %5 = 750.000 TL)

İşletme, Kanunda belirlenen iki yıllık sürenin dolmasının ardından bildirilen varlık tutarının ortaklara dağıtılması yönünde karar almıştır. Bu durumda yapılması gereken muhasebe kaydına aşağıda yer verilmiştir.

10.07.2028

529 Varlık Barışı Fonları Hesabı ⁹	15.000.000
<i>529.10 Varlık Barışı Fonları/7582 sayılı Kanun</i>	
Veya	
539 Varlık Barışı Fonları Hesabı ¹⁰	15.000.000
<i>539.10 Varlık Barışı Fonları/7582 sayılı Kanun</i>	
331 Ortaklara Borçlar Hesabı	15.000.000

⁷ Tarafımızca önerilmektedir.

⁸ Tarafımızca önerilmektedir.

⁹ Tarafımızca önerilmektedir.

¹⁰ Tarafımızca önerilmektedir.

---Varlık barışı fonunun ortaklara dağıtılması nedeniyle

10.07.2028

331 Ortaklara Borçlar Hesabı 15.000.000

102 Bankalar Hesabı 15.000.000

---Ortaklara bankadan ödeme yapılması nedeniyle

5. VARLIK BARIŞI VE MATRAH ARTIRIMI UYGULAMALARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Bilindiği üzere, KVK'nın Geçici 19. maddesi ile getirilen yeni varlık barışı, gerçek ve tüzel kişilerin yurt dışında bulunan kayıt dışı bazı varlıklarını banka veya aracı kurumlara bildirerek Türkiye'ye getirmelerine, gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin ise yurt içinde bulunan aynı nitelikteki kayıt dışı varlıklarını banka veya aracı kurumlara bildirerek kayıt altına almalarına imkân sağlayan bir uygulamadır. Ayrıca, gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayan kişiler de söz konusu madde hükümlerinden yararlanabilmektedir.

Bildirilen varlıkların değeri üzerinden %5 oranında vergi alınması ön görülmüştür. Bununla birlikte, bildirim zamanı ve varlıkların Kanunla belirlenen yatırım araçlarında tutulacağının taahhüt edildiği süreye bağlı olarak farklı vergi oranları uygulanmaktadır. Varlık barışı düzenlemesinin sağladığı hukuki koruma ise bildirilen varlıklara ilişkin vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacak olmasıdır (Doksat, 2026).

Matrah artırımı ise farklı sebeplerle eksik ya da hiç beyan edilmeyen geçmiş yıllara ait vergilerin, ilgili kanunla belirlenen oranlar ve tutarlar dahilinde beyan edilmesini sağlayan ve matrah artırımına konu edilen vergi türü ile yıllar bakımından işletmelere vergi incelemesinden muaf tutulmayı sağlayan uygulamadır. Bu uygulama ile devlet, eksik ya da hiç beyan edilmeyen vergilerin kamu gelirlerine kazandırılmasını amaçlarken işletmeler ise artırıma konu edilen vergiler ve dönemler bakımından olası vergi incelemelerine maruz kalmamayı amaçlamaktadır (Ünal, 2023, s.115).

Görüldüğü üzere hem varlık barışı hem de matrah artırımı uygulaması işletmelere vergi incelemesi ve vergi tarhiyatına karşı ilgili Kanunlarla belirlenen ölçülerde koruma sağlamaktadır. Ancak söz konusu uygulamaların amacı ve niteliği bakımından bazı farklılıklar

bulunmaktadır. Varlık barışı uygulamalarının amacı, yurt dışında kayıt dışı bulunan ya da yurt içinde kayıt ve beyan/bildirim dışı kalan bazı varlıkların, belirli bir vergi yükü karşılığında veya vergisiz olarak yasal zemine kavuşturulmasını, dolayısıyla söz konusu varlıkların milli ekonomiye kazandırılmasını ve yasal defter kayıtlarında yer almasını sağlamaktır. Buna karşılık matrah artırımı, geçmiş vergilendirme dönemlerine ilişkin eksik ya da hiç beyan edilmeyen vergi matrahlarının artırılmasına yönelik bir düzenlemedir. Bu uygulama ile devlet eksik ya da hiç beyan edilmeyen vergilerin tahsil edilmesini amaçlamaktadır. Dolayısıyla, varlık barışının sağladığı vergi incelemesi yapılmamasına ilişkin hukuki koruma, her ne kadar matrah artırımı uygulamasına benzerlik gösterse de “7582 Sayılı Kanun” ile getirilen varlık barışı düzenlemesi matrah artırımı niteliğinde değildir (Doksat, 2026: Ünal, 2023, s.115).

6. SONUÇ

7582 sayılı Kanun ile yeniden düzenlenen varlık barışı uygulaması, yurt içinde ve yurt dışında bulunan kayıt dışı varlıkların ekonomik sisteme kazandırılmasını amaçlayan bir vergi uygulamasıdır. Çalışmada, 7582 sayılı Kanun ile getirilen yeni düzenlemenin önceki uygulamalarla benzer ve farklı yönleri ele alınmış, uygulamanın vergilendirme esasları, vergi incelemesi/tarhiyatı koruması ve muhasebeleştirilme esasları incelenmiştir.

Yapılan değerlendirmeler sonucunda, 7582 sayılı Kanun'un önceki varlık barışı düzenlemelerinden, özellikle vergi incelemesine karşı sağlanan hukuki korumanın kapsamı bakımından ayrıldığı görülmektedir. Önceki bazı düzenlemelerde benimsenen geniş kapsamlı koruma modeli yerine, 7417 sayılı Kanun ile başlayan ve 7582 sayılı Kanun ile devam eden, bildirilen varlık ile tespit edilen matrah farkı arasında illiyet bağının kurulmasını esas alan daha dar kapsamlı bir koruma ve mahsup modeli benimsenmiştir (Keser, 2026, s.56). Dolayısıyla, vergi incelemesine karşı bir koruma sağlanabilmesi için yalnızca bildirimin yapılması yeterli olmayıp, varlıkların zamanında Türkiye'ye getirilmesi, vergilerin ödenmesi, taahhüt koşullarına uyulması ve defter kayıtlarına alınması gibi Kanun'da belirlenen diğer şartların da yerine getirilmesine ve inceleme sonucu tespit edilen matrah farkının bildirilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının ispatı gerekmektedir.

Muhasebeleştirme esasları açısından ise Geçici 19. madde ve “*Bazı Varlıkların Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Genel Tebliğ (Seri No: 1)*’de” bildirilen varlıkların

kanuni defterlere kaydedileceği ve bilanço esasına göre defter tutan işletmeler tarafından özel bir fon hesabında izleneceği öngörülmüştür. Bununla birlikte bu varlıkların muhasebeleştirilmesinde kullanılacak hesap/hesaplara ve muhasebe kayıtlarının uygulanmasına ilişkin ayrıntılı açıklamalara yer verilmediği belirlenmiştir. Bu durum, uygulamada farklı muhasebe kayıtlarının yapılmasına neden olabilecektir.

Bu kapsamda, bildirilen varlıkların önceki faaliyet dönemlerinde elde edilen kârlarla ilişkilendirilemeyeceği dikkate alındığında, söz konusu varlıkların varlık barışını da kapsayan bazı düzenlemelerin uygulama esaslarını belirleyen Tebliğlerde işletme kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin örnek muhasebe kayıtlarında olduğu gibi, 52 no.lu hesap grubunda boş bulunan bir hesabın, örneğin "*529 Varlık Barışı Fonları*" hesabının açılarak izlenmesi alternatif bir çözüm olarak değerlendirilebilir. İkinci bir çözüm önerisi olarak ise "*5 Özkaynaklar*" hesap sınıfı altında boş bulunan 53 no.lu hesap grubunda "*539 Varlık Barışı Fonları*" hesabının açılarak bu fonun söz konusu hesapta izlenmesidir. Kanaatimizce, bildirilen varlıklar için oluşturulan fonun niteliği dikkate alındığında, mevcut özkaynak hesap gruplarının kapsamına girmemesi nedeniyle, bu fonun boş bulunan ayrı bir hesap grubunda izlenmesi yerinde olacaktır.

Ayrıca, varlık barışı kapsamında ödenen vergilerin, işletmelerin olağan faaliyetlerinden bağımsız bir işlemten kaynaklanması nedeniyle uygulamada olduğu gibi "*689 Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar*" hesabında izlenebilecektir. Bununla birlikte, varlık barışı uygulamalarının her iki üç yılda yeniden düzenlendiği dikkate alındığında "*659 Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar*" hesabında muhasebeleştirilmesinin de uygun bir yaklaşım olduğu düşünülmektedir. Bu doğrultuda, çalışma kapsamında ele alınan örnek muhasebe kayıtlarının uygulayıcılar açısından yol gösterici niteliktedir.

Sonuç olarak, varlık barışı uygulamaları, kayıt dışı varlıkların ekonomiye kazandırılması, kısa vadede devletin vergi gelirlerinin artması ve işletmelerin sermaye yapılarının güçlendirilmesi gibi ekonomi üzerinde olumlu etkilere sahiptir. Ancak uygulamanın sürekli olarak ve sık aralıklarla tekrarlanması vergilemede adalet ve eşitlik ilkesine zarar verebileceği ve mükellef davranışları üzerindeki olumsuz etkileri nedeniyle uzun vadede vergi gelirlerinin azalmasına yol açabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Diğer taraftan, uygulamada birliğin sağlanması amacıyla Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından muhasebe

işlemlerinin nasıl yapılacağını ayrıntılı olarak açıklanması yerinde olacaktır. Ayrıca, 7582 sayılı Kanun ile getirilen varlık barışı uygulamasının ekonomi üzerindeki etkilerinin değerlendirilebilmesi için uygulama sonrasında yurt içi ve yurt dışı bildirilen varlık tutarları ile bu tutarlar üzerinden tahakkuk ettirilen ve tahsil edilen vergi tutarlarına ilişkin istatistiksel bilgilerin kamuoyu ile paylaşılması, gelecekte yapılacak akademik çalışmalar açısından önemli bir referans oluşturacaktır.

ARAŞTIRMACILARIN KATKI ORANI BEYANI

Araştırmacıların çalışmaya katkı oranları eşittir.

ÇATIŞMA BEYANI

Çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.

REFERENCES/KAYNAKLAR

5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun. (2008, 22 Kasım). *Resmî Gazete* (Sayı: 27062). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2008/11/20081122-1.htm>

6486 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. (2013, 29 Mayıs). *Resmî Gazete* (Sayı: 28661). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/05/20130529-11.htm>

6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun. (2016, 19 Ağustos). *Resmî Gazete* (Sayı: 29806). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/08/20160819-1.htm>

7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun. (2018, 18 Mayıs). *Resmî Gazete* (Sayı: 30425). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/05/20180518-3.htm>

7186 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun. (2019, 19 Temmuz). *Resmî Gazete* (Sayı: 30836). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/07/20190719M1-1.htm>

7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun. (2020, 17 Kasım). *Resmî Gazete* (Sayı: 31307). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/11/20201117-1.htm>

7417 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. (2022, 5 Temmuz). *Resmî Gazete* (Sayı: 31887). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/07/20220705-1.pdf>

7582 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. (2026, 4 Haziran). *Resmî Gazete* (Sayı: 33270). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2026/06/20260604-1.htm>

Bazı Varlıkların Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Genel Tebliğ (Seri No: 1). (2026, 4 Temmuz). Resmî Gazete (Sayı: 33300). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2026/07/20260704-12.htm>

Bıyık, R. (2026). *Varlık barışında ne yeni ne değil?* PwC Türkiye. Erişim tarihi:11.07.2026, <https://www.pwc.com.tr/tr/medya/kose-yazilari/recep-biyik/varlik-barisinda-ne-yeni-ne-degil1.html>

Doksat, C. (2026). *20 yıllık gelir vergisi istisnası, varlık barışı ve matrah artırımının temel farkları*. Erdem & Erdem. Erişim tarihi:11.07.2026, <https://www.erdem-erdem.av.tr/bilgi-bankasi/20-yillik-gelir-vergisi-istisnasi-varlik-barisi-ve-matrah-artiriminin-temel-farklari>

Gündüz, Z. (2026, Temmuz 13). Yeni varlık barışı'nda mükelleflere beş uyarı. *Dünya Gazetesi*. Erişim tarihi:11.07.2026, <https://www.dunya.com/kose-yazisi/yeni-varlik-barisinda-mukelleflere-bes-uyari/831970>

Hançer, H. (2022). Youtuber'ların vergiden kaçış arayışı ve varlık barışı uygulamaları. *Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi*, (223).

Keser, K. O. (2026). Varlık barışı düzenlemelerinde vergi inceleme muafiyetinin kapsamı. *Vergi Dünyası*, 45(539), 52–56.

Kocaer, Ş. (2026). 7582 sayılı kanunla yürürlüğe giren varlık barışı düzenlemesinin değerlendirilmesi. *Vergi Dünyası*, 45(539), 116–128.

Kurtuluş, Ö. (2026, 17 Haziran). *Varlık barışı uygulamalarının vergi adaleti ve vergi politikaları açısından değerlendirilmesi*. Vergi Platformu. Erişim tarihi:10.07.2026, <https://www.vergiplatformu.com/2026/06/17/varlik-barisi-uygulamalarinin-vergi-adaleti-ve-vergi-politikalari-acisindan-degerlendirilmesi/>

Orkunoglu Şahin, I. F. (2017). Türkiye'deki varlık barışı uygulamalarının vergi uyumuna ve tahsilatına etkileri. *Mali Çözüm*, 27(140), 31–55.

Öznur & Partners. (2026, Temmuz). *Varlık Barışı 2026: Resmî Gazete, oranlar başvuru rehberi*. Erişim tarihi:11.07.2026, <https://www.oznurpartners.com/varlik-barisi-2026/>

Sağlam, E. (2026, 1 Temmuz). *Yeni Varlık Barışı*. T24. Erişim tarihi:11.07.2026, <https://t24.com.tr/yazarlar/erdogan-saglam/yeni-varlik-barisi.55952>

Saraçoğlu, F., & Ömercioğlu, A. (2024). Kurumlar Vergisi Kanunu'nda varlık barışı ve ilgili anayasa mahkemesi kararı üzerine değerlendirmeler. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, (58), 33-50.

Şeren, G. Y., & Dedebeek, E. (2013). Yeni varlık barışı (6486 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun). *IAAOJ International Anatolia Academic Online Journal, Social Science*, 1(1), 3-23.

Taşyürek, F. (2026, 4 Temmuz). *4 Temmuz 2026 tarihli gelir ve kurumlar vergisi tebliğleri ile varlık barışına bakış*. Alomaliye. Erişim tarihi:11.07.2026, <https://www.alomaliye.com/2026/07/04/4-temmuz-2026-tarihli-gelir-ve-kurumlar-vergisi-tebligleri-ile-varlik-barisina-bakis/>

Ünal, F. A. (2023). Matrah artırımının kapsamı ve etkileri. *Akşehir Meslek Yüksekokulu Sosyal Bilimler Dergisi*, (15), 113–120.

Yaprak, M. A. (2026). 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu "Geçici Madde 19". *Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi*, 271 (Temmuz).

Ekler

Ek 1. Varlık barışı düzenlemelerin karşılaştırması

Tablo 1. Varlık barışı düzenlemelerin benzerlik ve farklılıkları

	2008'de 5811 sayılı Kanun	2013'te 6486 sayılı Kanun	2016'da 6736 sayılı Kanun	2018'de 7143 sayılı Kanun	2019'da 7186 sayılı Kanun	2020'de 7256 sayılı Kanun	2022'de 7417 sayılı Kanun	2026'da 7582 sayılı Kanun
Kapsam (Yurt İçi/Yurt Dışı)	Yurt içi ve yurt dışı.	Yurt dışı.	Yurt içi ve yurt dışı.	Yurt içi ve yurt dışı.	Yurt içi ve yurt dışı.	Yurt içi ve yurt dışı.	Yurtiçi ve yurt dışı.	Yurt içi ve yurt dışı.
Kapsama giren varlıklar	Para, döviz, altın, menkul kıymetler, diğer sermaye piyasası araçları ve taşınmazlar.	Para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar	Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları; yurt içinde bulunan aynı nitelikteki varlıklar ile taşınmazlar.	Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları; yurt içinde bulunan aynı nitelikteki varlıklar ile taşınmazlar.	Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları; yurt içinde bulunan aynı nitelikteki varlıklar ile taşınmazlar.	Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları; Yurt içinde bulunan aynı nitelikteki varlıklar ile taşınmazlar.	Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları; yurt içinde bulunan aynı nitelikteki varlıklar ile taşınmazlar	Para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları.
Vergi incelemesi ve tarhiyatı koruması	Var.	Var.	Var.	Var.	Var.	Var.	Var.	Var.
Varlığın geçmişte mevcut olduğunun ispatı	Gerekmekte ydi.	Gerekmekte ydi.	Gerekmiyordu.	Gerekmiyordu.	Gerekmiyord u.	Gerekmiyord u.	Gerekmiyor du.	Gerekmemektedir.
Son bildirim/be yan tarihi	2 Mart 2009	31 Temmuz 2013	31 Aralık 2016	30 Kasım 2018	31 Aralık 2019	31 Aralık 2021	31 Mart 2023	31 Temmuz 2027
Yurt dışındaki varlıkların Türkiye'ye getirilmesi	Taşınmazlar dışındaki varlıkların beyan/ bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde Türkiye'ye getirilmesi gerekmekte ydi	Bildirim yapıldığı tarihi takip eden ayın sonuna kadar Türkiye'ye getirilmesi gerekmekte ydi	31 Aralık 2016 tarihine kadar getirilebilmekte ydi.	Bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde , Türkiye'ye getirilmesi gerekmekteydi.	Bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi gerekmektey di.	Bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde , Türkiye'ye getirilmesi gerekmektey di.	Bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde , Türkiye'ye getirilmesi gerekmekte ydi.	Bildirim yapıldığı tarihten itibaren iki ay içinde , Türkiye'ye getirilmesi gerekmektedir.
Varlıkların Türkiye'ye getirilmesi nin zorunlu olmadığı haller	Zorunlu ydu.	Zorunlu ydu.	Kredilerin veya sermaye avanslarının kapatılmasında kullanılan yurt dışı varlıklar için Türkiye'ye getirilmesi şartının aranmayacağı öngörülmüştü.	Kredilerin veya sermaye avanslarının kapatılmasında kullanılan yurt dışı varlıklar için Türkiye'ye getirilmesi şartının aranmayacağı öngörülmüştü.	Kredilerin veya sermaye avanslarının kapatılmasın da kullanılan yurt dışı varlıklar için Türkiye'ye getirilmesi şartının aranmayacağı öngörülmüş tü.	Kredilerin veya sermaye avanslarının kapatılmasın da kullanılan yurt dışı varlıklar için Türkiye'ye getirilmesi şartının aranmayacağı öngörülmüş tü.	Kredilerin veya sermaye avanslarını n kapatılmasın da kullanılan yurt dışı varlıklar için Türkiye'ye getirilmesi şartının aranmayaca ğı öngörülmüş tü.	Zorunludur.
Defterlere Kaydedilm esi	Yurt dışı varlıklar için isteğe bağlı, yurtiçi	Zorunlu ydu.	İhtiyariydi.	İhtiyariydi.	İhtiyariydi.	İhtiyariydi.	Zorunlu ydu	Zorunludur.

varlıklar için zorunluydu.								
Bilanço Esasına Göre Defter Tutanlar	Defterlere kaydedilen varlıklar için pasifte özel fon hesabı açılırdı.	Bilançonun özel fon hesabı açılırdı.	Yurt dışı varlıklar defterlere kaydedilse dahi fon hesabına alınması ihtiyariydi. Kaydedilen yurt içi varlıklar için ise bilançonun pasifinde özel fon hesabının açılması öngörülmüştü.	Kaydedilen varlıklar için bilançonun pasifinde özel fon hesabının açılması öngörülmüştü.	Kaydedilen varlıklar için bilançonun pasifinde özel fon hesabının açılması öngörülmüştü.	Kaydedilen varlıklar için bilançonun pasifinde özel fon hesabının açılması öngörülmüştü.	Kaydedilen varlıklar için bilançonun pasifinde özel fon hesabının açılması öngörülmüştü.	Defterlere kaydedilen varlıklar için pasifte özel fon hesabının açılması öngörülmüştü.
Fon Hesabının Kullanımı	Yurt dışı varlıklar için fon hesabı sermayeye ilave dışında başka bir amaçla kullanılamaz. Yurt içi varlıklar için fon hesabındaki tutarlar beyan tarihinden itibaren altı ay içinde sermayeye ilave edilmesi zorunlu tutulmuştur.	Fon hesabındaki tutar, sermayeye ilavesi dışında başka bir amaçla kullanılamaz.	Fon hesabı, serbestçe kullanılabilmeğe ydi.	Fon hesabı, serbestçe kullanılabilmeğe ydi.	Fon hesabı, serbestçe tasarrufa konu edilebilmekte ydi.	Fon hesabı, serbestçe tasarrufa konu edilebilmekte ydi.	Fon hesabındaki tutarlar 2 yıl geçmedikçe çekilemez ve sermayeye eklenmesi dışında başka bir amaçla kullanılamaz.	Fon hesabındaki tutarlar 2 yıl geçmedikçe çekilemez ve sermayeye eklenmesi dışında başka bir amaçla kullanılamaz.
Defterlere kaydedilen varlıkların gelir/kurumlar vergisi açısından durumu	Defterlere kaydedilen varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmazdı.	Defterlere kaydedilen varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmazdı.	Defterlere kaydedilen varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmazdı.	Defterlere kaydedilen varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmazdı.	Defterlere kaydedilen varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmazdı.	Defterlere kaydedilen varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmazdı.	Defterlere kaydedilen varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmazdı.	Defterlere kaydedilen varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmazdı.
Vergi oranı	Yurt dışı %2; yurt içi %5.	%2	% 0	Belirli bir süre içinde Türkiye'ye getirilen varlıklar için %0; bu süreden sonra getirilen varlıklar için %2.	% 1	% 0	Yurt içi varlıklar için %3; yurt dışı varlıklar için bildirim zamanına bağlı olarak %1, %2, %3. Bildirilen varlıkların en az bir yıl süreyle hesapta tutulması halinde ödenen vergi iade edilmekteydi.	% 5 oranında vergi alınacak. Ancak, bildirilen varlıkların bu Kanunla belirtilen yatırım araçlarında tutulmasının beyan ve taahhüt edilmesi durumunda %4, %3, %2, %1, %0 oranları uygulanabilmektedir. Ayrıca, uygulanacak vergi oranı, bildirim zamanına bağlı olarak da farklılık göstermektedir.

Kaynak: Bıyık (2026) ile 5811, 6486, 6736, 7143, 7186, 7256, 7417 ve 7582 sayılı Kanunlar ve ilgili tebliğlerden yararlanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.